

b⁷

Amaró
Racisme i poble gitano

índex

7. Racisme i poble gitano	5
7.1 Descripció de l'activitat: El racisme organitzat	8
Fitxa: El racisme organitzat	10
7.2 Descripció de l'activitat: Una història de discriminacions	12
Fitxa: Una història de discriminacions	16
Fitxa: Exemples de lleis discriminatòries	17
Fitxa: ERRC, European Roma Right Center	22
7.3 Descripció de l'activitat: Els drets humans i el poble gitano	24
Fitxa: Fem d'advocats i advocades!	28
7.4 Descripció de l'activitat: Què és el Porrajmos?	34
Fitxa: Introducció al Porrajmos	38
Fitxa: Què és el Porrajmos?	40
7.5 Descripció de l'activitat: <i>I els violins van deixar de sonar</i>	42
Fitxa: I els violins van deixar de sonar	46
7.6 Descripció de l'activitat: <i>El geperut de Notre Dame</i>	48
Fitxa: El geperut de Notre Dame	50

«Coincideixen que el racisme seria el que eliminarien de la societat majoritària. Saben de sobres què és quedar-se a les portes d'una discoteca, per ser gitanos. Però saben que han de tirar endavant passi el que passi. I al seu barri, i a fora, hauran de ser exemplars: les paraules s'avalen amb fets. »Treballen o estudien, o les dues coses.»

Font: «Pots aconseguir coses, amb gent que t'estima, que et mira». El *Punt*, juliol del 2005.

7. Racisme i poble gitano

Segons dades del baròmetre del CIS* (Centre d'Investigacions Sociològiques) de novembre del 2005, el poble gitano és el grup social més rebutjat a l'Estat espanyol. Aquests resultats recents confirmen la permanència d'un racisme persistent i fort. La història del poble gitano, de fet, és una història plena d'injustícies i de discriminacions.

A la resta de blocs hem aportat molta informació que desmenteix els tòpics i les etiquetes negatives sobre les persones gitanes. En aquest bloc volem conèixer a fons els tipus de discriminacions que han patit, alguns dels quals són tan esfereïdors com La Nit dels Gitanos, en què es van assassinar quatre mil persones gitanes als camps de concentració nazis, o la molt més recent esterilització forçosa a Eslovàquia. Cal tenir en compte que el poble gitano mai no ha plantejat una resposta agressiva o de venjança, sinó que sempre ha treballat, des de les seves organitzacions, per a la justícia i la millora de la seva situació, tal com segueix fent avui dia.

Les activitats d'aquest bloc, doncs, treballen quelcom tan necessari actualment com la prevenció del racisme i la intolerància envers les altres cultures, creences, llengües i costums.

*CIS (Centre d'Investigacions Sociològiques), resultats del baròmetre de novembre del 2005. Disponible a: www.cis.es/cis/opencms/-Archivos/Marginales/2620_2639/2625/e262500.html.

En concret, les activitats que s'emmarquen en aquest bloc són:

- 7.1 El racisme organitzat, una realitat trista i actual: L'emergència de partits i organitzacions d'ultradreta, racistes i xenòfobs. El seu discurs i les conseqüències que genera contra les societats democràtiques. Els nois i noies han d'analitzar el contingut d'aquest discurs després de consultar-lo als seus programes.
- 7.2 Una història de discriminacions: De nou, repassem la història del poble gitano, centrant-nos aquesta vegada en les discriminacions institucionals i ferotges que ha sofert a través de l'anàlisi d'alguns fragments de lleis que s'han aplicat durant la història.
- 7.3 Els drets humans i el poble gitano: Els nois i noies han de fer d'advocats i advocades, i en un conjunt de situacions reals aparegudes a la premsa han d'identificar els drets humans que s'han vulnerat.
- 7.4 Què és el Porrajmos?: Porrajmos és la paraula que s'utilitza per fer referència a l'Holocaust que van patir els gitanos i les gitanes durant l'època nazi. L'activitat consisteix a analitzar informació i fonts documentals sobre aquest esdeveniment històric que ha estat invisibilitzat injustament.
- 7.5 I els violins van deixar de sonar: Videofòrum sobre aquesta pel·lícula que tracta l'Holocaust contra el poble gitano.
- 7.6 El geperut de Notre Dame: Videofòrum. Pot servir per analitzar la transmissió i la socialització a través dels mitjans de comunicació de valors, imatges socials i estereotips sobre determinats col·lectius.

7.1 Descripció de l'activitat: El racisme organitzat

📌 Objectius

- Conèixer l'existència de partits polítics d'ultradreta i els seus objectius.
- Reflexionar sobre l'origen i el perquè del suport de la ciutadania a aquests partits.
- Conèixer els fonaments Ideològics i filosòfics d'aquests partits.

🕒 Recomanada per a

- Ciències socials.
- Educació en el lleure.

📅 Edat

14-18 anys.

⏱ Durada

Aproximadament 2 hores.

🔄 Dinàmica

1. Recerca i anàlisi d'informació I: Es creen grups de treball, es fa una recerca sobre aquests tipus de partit polític d'arreu d'Europa i s'observa, en els casos que es cregui convenient, quines són les seves propostes amb relació a la inclusió social de les minories ètniques.

2. Recerca i anàlisi d'informació II: Es busca informació sobre moviments socials gitanos o grups polítics que defensin alternatives contràries a aquests partits.

3. Debat: Es comparteix la informació que s'ha trobat amb tota la gent de classe i s'estableix un debat sobre diferents temes com:

- ✿ Quines repercussions tindria la preeminència de les idees d'aquests partits en la convivència del poble gitano i d'altres minories dels territoris?
- ✿ Analitzar la situació social i política que afavoreix la proliferació d'aquest tipus d'ideologies.

- ✿ Com estan contrarestant aquestes ideologies els moviments socials del poble gitano o altres tipus de moviments?
- ✿ Què pot fer la ciutadania per oferir alternatives de convivència que desmuntin les idees que afirmen que no és possible una convivència multicultural pacífica?

↗ Recursos

- 📄 Front National (França): www.frontnational.com.
- 📄 Die Republikaner (Alemanya): www.rep.de.
- 📄 Vlaams Blok (Bèlgica): www.vlaamsblok.be/index.shtml.
- 📄 España 2000: www.espana2000.org
- 📄 Lijst Pym Fortuyn (Països Baixos): <http://lijstpimfortuynspijkenisse.nl/>
- 📄 British National Party (Regne Unit): www.bnp.org.uk/
- 📄 Lega Nord (Itàlia): www.leganord.org/
- 📄 Freiheitliche Partei Österreichs (Àustria): www.fpoe.at/
- 📄 Dansk Folkeparti (Dinamarca): www.danskfolkeparti.dk/Home.asp

↑↑ Orientacions

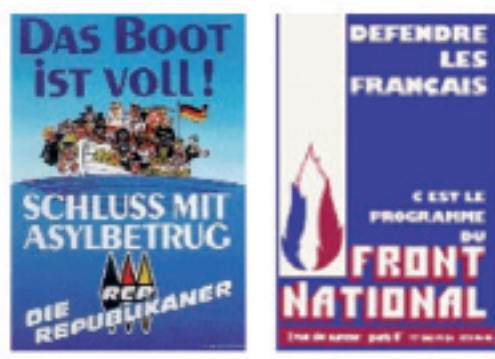
- Introducció política i social de cadascun dels països d'on s'analitzin els diferents partits polítics (població, nivell econòmic, etc.).
- És important que la persona educadora relacioni les idees que fomenten aquests partits amb normatives internacionals com la Declaració Universal dels Drets Humans per evidenciar com les vulneren.

↓↑ Alternatives i suggeriments

- Es pot proposar als nois i noies que elaborin una presentació en Power Point sobre la informació que hagin trobat, de manera que a l'hora del debat sigui més àgil i entenedora per a la resta.
- Realitzar una activitat sobre la creació d'un partit polític que doni resposta a les necessitats i les demandes de les minories ètniques com el poble gitano. Quins criteris hauria de fer servir? Quina composició tindria? L'activitat es podria vincular amb la 2.6. Fem de polítics?

El racisme organitzat

La proliferació de partits d'ultradreta amb discursos racistes és una realitat en molts països europeus. Podem veure'n alguns exemples a França, amb l'existència del Front National, a Alemanya, amb el Die Republikaner, o a Bèlgica, amb el Vlaams Block. El seu rebuig no només va dirigit contra les persones immigrants, sinó també contra les minories ètniques que conviuen en els seus territoris des de sempre.

Treball en grup

1. Cerqueu informació sobre:

- ✿ Partits polítics d'ultradreta d'arreu d'Europa, i penseu quines són les seves propostes amb relació a la inclusió social de les minories ètniques. Quines repercussions tenen aquestes propostes?
- ✿ Moviments socials gitanos o grups polítics que defensin alternatives contràries a les d'aquests partits.

2. Debateu amb la resta del gran grup a partir de la informació que heu buscat.

Podeu partir de les preguntes següents:

- ✿ Quines repercussions tindria la preeminència de les idees d'aquests partits en la convivència del poble gitano i d'altres minories dels territoris?
- ✿ Quina situació social i política afavoreix la proliferació d'aquests tipus d'ideologies?
- ✿ Com estan contrarestant aquestes ideologies els moviments socials del poble gitano o altres tipus de moviments?
- ✿ Què pot fer la ciutadania per oferir alternatives de convivència que desmuntin les idees que afirmen que no és possible una convivència multicultural pacífica?

7.2 Descripció de l'activitat: Una història de discriminacions

📌 Objectius

- Conèixer des del punt de vista històric exemples de la repressió política que ha patit el poble gitano al nostre país.
- Reflexionar sobre la repercussió d'aquesta repressió en la visió que es té actualment del poble gitano.

🕒 Recomanada per a

- Ciències socials.
- Educació en el lleure.
- Història.

📅 Edat

16-18 anys.

↔ Durada

Aproximadament 3 hores.

🔄 Dinàmica

1. Introducció: El primer pas consisteix a introduir la temàtica que es treballarà. En concret, és molt important subratllar que al llarg de la història el poble gitano ha patit moltes discriminacions, que es poden veure en les mateixes lleis de diferents èpoques i països. No ha estat fins a principis del segle XXI que s'ha començat a saldar el deute històric amb el poble gitano i se l'ha començat a reconèixer com a poble dins dels diferents estats. En l'actualitat, tant el Parlament català com l'espanyol i l'europeu han reconegut la identitat pròpia del poble gitano. Tanmateix, en aquesta activitat ens centrem a donar exemples concrets de lleis que han discriminat i maltractat el poble gitano i que han fomentat la creació d'una imatge social negativa.

2. Fragments de lleis discriminatòries: Es presenten al grup gran els diferents fragments de lleis discriminatòries. Aquesta presentació es pot fer amb fotocòpies sobre les lleis (que adjuntem a la fitxa), cartolines, una presentació en Power Point o com

es cregui més convenient. És important vincular aquesta presentació a l'avenç que s'ha fet en els últims anys respecte al reconeixement del poble gitano.

3. Treball en petit grup: El grup gran es divideix en petits grups i es reparteixen els fragments dels textos. Sobre cada fragment, els nois i noies han de reflexionar entorn de les preguntes següents:

- ✿ Quines idees us han impactat més?
- ✿ El fet que en la història del nostre país hi hagi hagut aquestes lleis, com creieu que ha pogut influir en la imatge que es té del poble gitano?
- ✿ Avui dia hi ha expressions com les que surten al text? Si és així, com les podem canviar?

En acabar la reflexió i el diàleg sobre aquestes preguntes, l'alumnat ha d'escollir un portaveu perquè exposi les reflexions del petit grup.

4. Posada en comú: Es reuneix el grup gran i els diferents portaveus exposen les conclusions de cada grup. Després es deixa una estona per si alguna persona vol afegir alguna idea. Conclusió: Es recullen les aportacions del grup i com a tancament de l'activitat es pot comentar l'existència de l'entitat europea European Roma Rights Centre, que vetlla pels drets del poble gitano i denuncia totes les polítiques, situacions, etc., que discriminen el poble gitano. (Vegeu el text adjunt de presentació del centre i el web de referència.)

↗ Recursos

- 📄 **Text:** Exemples de lleis discriminatòries.
- 📄 **Text:** Què és l'ERRC European Roma Right Center?

↑↑ Orientacions

- Un dels temes clau per donar a conèixer al grup és que el poble gitano ha estat fortament discriminat i maltractat per les societats majoritàries, i que en aquestes hi han arrelat molt profundament certs prejudicis envers el poble gitano com a resultat de nombrosos fets històrics discriminatoris (com els exemples de lleis que es mostren a l'activitat).

- Un altre aspecte clau és aprofundir en l'observació i el reconeixement del fet que certs prejudicis de la societat majoritària respecte a la població gitana provenen d'un tracte històric injust i discriminatori, i que, per tant, aquest tipus de comportament no és acceptable en una societat democràtica.
- Com a última orientació es pot comentar breument la importància de l'activitat que està realitzant l'ERRC per superar totes aquestes dificultats a través de la investigació social i la difusió de les seves activitats a tot Europa.

Alternatives i suggeriments

- Es pot fomentar la recerca de més informació sobre les lleis discriminatòries envers el poble gitano i realitzar treballs d'investigació.
- Crear un bloc col·lectiu per anar-hi posant la informació que es trobi respecte a altres exemples de lleis discriminatòries, amb l'objectiu d'anar trencant el silenci sobre la discriminació que ha rebut el poble gitano.
- ❶ - Aprofundir en la informació que proporciona l'ERRC, consultant-ne totes les dades, les reflexions que ofereix, i contrastant-la amb el que s'ha parlat a classe.

Informació

- Calvo Buezas, T. ¿España racista? Voces payas sobre gitanos. Barcelona: Anthropos, 2000.
 - ERRC: www.errc.org (consultada el 21 de juliol de 2010).
 - SOS Discriminación: www.discriminacion.org/disc-racismo.php (consultada el 21 de juliol de 2010).
-

amaro

El poble gitano a Catalunya

- 16
-
- Amaro

Exemples de lleis discriminatòries

Les primeres manifestacions de racisme envers el poble gitano daten del 1499. Aquest racisme queda manifest en la Pragmàtica de Medina del Campo, amb la qual es va instaurar una política de repressió i persecució de les persones gitanes que seguia la política racista iniciada anys enrere contra el poble jueu i estesa posteriorment a les persones musulmanes. Així, el poble gitano, que en arribar a l'Estat espanyol va ser inicialment ben rebut, aviat va començar a ser objecte de diverses discriminacions amb l'objecte de ser expulsat.

Més endavant, l'any 1538, a la Corona de Castella els gitanos i les gitanes van rebre el tracte d'esclaus i van ser obligats a desenvolupar treballs forçats a diferents països, principalment als Balcans i els països de l'Est. D'altra banda, la migració de població gitana com a esclaus també es va dirigir a Amèrica, i així és com el poble gitano va començar a arribar a l'actual Llatinoamèrica i el Carib. A continuació us oferim exemples de fragments de Reis i fets de diferents períodes històrics.

1499, Reis Catòlics: Pragmàtica de Medina del Campo contra els gitanos. Repressió i criminalització per evitar la vagància i altres excessos dels gitanos.

«Manem als egipcians que vaguen pels nostres regnes i senyories [...] que visquin per oficis coneguts [...] o prenguin habitatge de senyors a qui serveixin [...]. Si fossin trobats o presos, sense ofici, sense senyors, junts [...] que donin a cada un cent assots per la primera vegada i els desterrin perpètuament d'aquests regnes, i per la segona vegada que els tallin les orelles, i estiguin en la cadena i els prenguin a desterrar corn dit és [...].»

Carles I va ratificar quatre vegades aquesta Pragmàtica, i **Felip II** ho va fer en dues ocasions més, incrementant-ne les penes.

El poble gitano com a esclau...

L'esclavització més reconeguda és la que van sofrir els gitanos i gitanes dels Balcans, a Romania, però també van ser esclaus a Anglaterra i a la Corona de Castella, on el 1538 es va fer un decret que manava enviar gitanos a Amèrica. D'aquí van sorgir les comunitats gitanes que actualment viuen a Llatinoamèrica i el Carib.

Altres llocs on es va portar a terme l'esclavatge de persones gitanes van ser Rússia, Portugal i Escòcia.

«En venda: Un grup de primera qualitat d'esclaus gitanos per ser subhastats al Monestir de Sant Elies, el 8 de maig de **1852**. Format per 18 homes, 10 nens, 7 dones i 3 nenes en bona condició.»

(Cartell de Valàquia)

1899: Es crea l'Oficina Central per Lluitar contra el Creixement del Poble Gitano (Nachrichtendienst in Bezug auf die Zigeuner), a Munic, dirigida per Alfred Dillmann. L'Oficina no es va tancar fins al 1970.

1876: Cesare Lombroso publica *L'uomo delinquente*, amb un capítol dedicat al poble gitano.

1938, Holocaust gitano: A l'Alemanya nazi s'inicia el Porrajmos («Holocaust gitano», literalment, en romanès, «la Devoració»), en què s'estima que unes cinc-centes mil persones gitanes de diversos països europeus van ser assassinades als camps de concentració.

1944, La Nit dels Gitanos (Zigeunernacht): Matança de més de tres mil gitanos la nit de l'1 al 2 d'agost de 1944 al camp de concentració d'Auschwitz.

Reglament de la Guàrdia Civil (14 de maig de 1943)

«Article 4

Es vigilarà escrupolosament els gitanos, cuidant molt de reconèixer tots els documents que tinguin, observar la seva vestimenta, esbrinar el seu mode de viure i tot el que condueixi a formar una idea exacta dels seus moviments i l'objecte d'ells.

»Article 5

Com que aquesta classe de gent no té generalment residència fixa i es trasllada amb molta freqüència d'un punt a un altre en què siguin desconeguts, convé prendre d'ells totes les notícies necessàries per impedir que cometin robatoris de cavalleria o d'altra espècie.»

Más de 100 mujeres gitanas han sido esterilizadas a la fuerza en Eslovaquia* (1 de març de 2003)

«Las mujeres romaníes están siendo coartadas o forzadas para que se sometan a procesos de esterilización por parte de los servicios sanitarios del Gobierno del este de Eslovaquia, según un informe realizado por el Centro de Derechos Reproductivos y Poradna pre občianske a ľudské práva, en colaboración con la investigadora Ina Zoon. Se han realizado 230 entrevistas en profundidad con mujeres gitanas en 40 asentamientos en el este de Eslovaquia. La investigación documenta graves violaciones de los derechos humanos contra las mujeres gitanas en Eslovaquia, incluyendo cerca de 110 casos en que las mujeres han sido coartadas o forzadas a la esterilización, o han recibido fuertes indicaciones para que fueran esterilizadas.-

* Informació extreta de www.unionromani.org/noti2003-03-01.htm

Per a més informació, vegeu:

www.reproductiverights.org/pub_bo_slovakia.html#report

ERRC, European Roma Right Center

L'ERRC és una organització internacional pública dedicada a combatre l'antigitanisme racista i l'abús i la vulneració dels drets humans de la població gitana. En particular, el model de l'ERRC implica una estratègia que engloba tots els aspectes tant legals i polítics com d'investigació, i de drets humans formant activistes gitanos. Des que es va crear al 1996, l'ERRC proporciona els instruments necessaris per combatre la discriminació i treballa per aconseguir la igualtat en l'accés al govern, l'educació, el treball, l'assistència mèdica i els serveis a la comunitat. També treballa per combatre el tractament i la igualtat del respecte. Des del 1996, alguns dels objectius que ha aconseguit han estat:

- ✿ Augmentar l'interès públic respecte a la situació dels drets humans del poble gitano a Europa, que s'ha convertit en un assumpte públic primordial i que avui és una prioritat.
- ✿ Condemnar l'abús i la vulneració dels drets humans del poble gitano a diferents països d'Europa.
- ✿ Facilitar l'accés efectiu a la justícia dels romà i la reparació d'infraccions dels seus drets.
- ✿ Contribuir al desenvolupament de la llei pública de l'interès en la regió i la instrucció legal en el camp dels drets de Roma com escrita la Unió més significativa europea (UE) document de política en poble gitano «El poble gitano en una Unió Europea ampliada»

informe publicat l'octubre del 2004 per la Direcció General de Treball i Assumptes Socials de la Comissió Europea.

- ✿ Exercir la seva Influència per aconseguir que la situació del poble gitano es considerés una prioritat de tots els membres de la UE amb la crida dels criteris de Copenhague.
- ✿ Ser un dels advocats capdavanters en l'aplicació de la llei antidiscriminació a Europa.
- ✿ Garantir el reconeixement de la discriminació racial contra la població gitana com un assumpte de prioritat absoluta a la comunitat europea; procés que va portar a la Conferència Mundial contra el racisme de Durban (Sud-àfrica 2001).
- ✿ Col·laborar amb la Federació Internacional pels Drets Humans de Hèlsinki, que té una posició consultiva, així com amb el Consell Econòmic i Social de les Nacions Unides.

Activitats

- ✿ Campanyes a través de la justícia internacional
- ✿ Superació de l'educació segregadora
- ✿ Justícia per a les víctimes de les esterilitzacions
- ✿ Campanyes per a habitatges dignes
- ✿ Drets de les dones gitanes
- ✿ Drets de les persones gitanes

Més informació: www.errc.org

7.3 Descripció de l'activitat: Els drets humans i el poble gitano

📌 Objectius

- Identificar situacions reals de discriminació i vulneració dels drets humans del poble gitano a través de notícies de diferents mitjans de comunicació.
- Sensibilitzar en la defensa dels drets humans de la població gitana mitjançant la identificació dels drets vulnerats a les situacions anteriors.
- Promoure la solidaritat amb el poble gitano.
- Conèixer la relació entre el dret vulnerat i la Declaració Universal dels Drets Humans.
- Aprendre a argumentar i a defensar una postura determinada.

🕒 Recomanada per a

- Ciències socials.
- Orientació i tutoria.
- Educació en el lleure.

📅 Edat

14-18 anys.

⏱ Durada

Aproximadament 2 hores.

🔄 Dinàmica

1. Presentació de l'activitat: La persona responsable presenta l'activitat al grup. És important fer una introducció sobre la importància de la Declaració Universal dels Drets Humans i destacar la importància d'identificar les situacions que vulnereu aquests drets i denunciar-ho.

2. Constitució de gabinets d'advocats: El grup gran es divideix en petits gabinets d'advocats i advocades (segons el grup, els gabinets poden ser de tres a sis persones). A cada grup se li dóna entre una i tres situacions i la Declaració Universal dels Drets Humans. Se'ls indica que han d'analitzar les situacions identificant-hi els drets humans que s'han vulnerat, i preparar-ne la defensa, fins i tot pensant en la sentència per la vulneració del dret corresponent.

3. Presentació de la defensa: Es reuneix el grup gran i, per toms, cada gabinet surt a presentar les situacions que ha rebut. Un cop feta la presentació, s'exposa la denúncia del dret que s'ha vulnerat i la proposta de sentència sobre com reparar el dany.

4. Valoració conjunta: Finalment, quan hagin parlat tots els gabinets, es realitza una valoració conjunta (en grup gran) de l'activitat per compartir les situacions que han impactat més l'alumnat i per posar en comú les impressions generals sobre les defenses.

Recursos

- Fitxa: Fem d'advocats i advocades!
- Declaració Universal dels Drets Humans:
www.xtec.es/~lvallmaj/passeig/dudh.htm.
- Fitxa: Situacions de vulneració de drets humans amb població gitana. Targetes per als grups de participants.
- Fitxa: Presentació dels casos recollits per la Fundació Secretariado Gitano (per a les persones responsables de l'activitat).

Orientacions

- És aconsellable establir una dinàmica de debat a cada petit grup i al grup gran, en què un dels participants faci el paper de moderador/a prenent i donant la paraula per tal que hi hagi una discussió fluida i sense encavalcaments.
- És important garantir que tots els nois i noies participin, d'alguna manera, en el debat.
- Fomentar que es treballin casos recents de discriminació i vulneració dels drets humans que hagin aparegut als mitjans de comunicació, o casos que proposin els mateixos nois i noies.

Informació

- Declaració Universal dels Drets Humans:
www.xtec.es/~lvallmaj/passeig/dudh.htm (consultada el 21 de juliol de 2010).
- Fundación Secretariado Gitano: www.fsgg.org (consultada el 21 de juliol de 2010).
- Discriminación y comunidad gitana. Informe anual FSG 2005:
www.gitanos.org/publicaciones/discriminacion05/ (consultada el 21 de juliol de 2010).

Material per als educadors i educadores:

Articles de la Declaració Universal dels Drets Humans que es poden relacionar amb les diferents situacions presentades:

«Article 13 (situacions relacionades: 1, 2, 3 i 4)

1. Tota persona té dret a circular i a escollir el seu lloc de residència a l'interior d'un Estat.
2. Tota persona té dret a abandonar qualsevol país, àdhuc el propi, i a retornar-hi.

»Article 18 (situacions 5 i 6)

Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió; aquest dret comporta la llibertat de canviar de religió o de convicció i la de manifestar-les individualment o en comú, en públic i en privat, mitjançant l'ensenyament, la predicació, el culte i l'acompliment de ritus.

»Article 23 (situacions 7, 8, 9 i 10)

1. Tota persona té dret al treball, a la lliure elecció del seu treball i a la protecció contra la desocupació.
2. Tothom té dret, sense cap discriminació, a igual salari per igual treball.
3. Tothom que treballa té dret a una remuneració equitativa i satisfactòria que assegni per a ell i per a la seva família una existència conforme amb la dignitat humana, completada, si cal, amb els altres mitjans de protecció social.
4. Tota persona té dret, unint-se amb d'altres, a fundar sindicats i a afiliar-s'hi per a la defensa dels propis interessos.

»Article 26 (situacions 11 i 12)

1. Tota persona té dret a l'educació. L'educació serà gratuïta, si més no, en el grau elemental i fonamental. L'ensenyament elemental és obligatori. Cal que l'ensenyament tècnic i professional sigui generalitzat, i que s'obri a tothom l'accés als estudis superiors amb plena igualtat per a tots, amb atenció al mèrit de cadascú.

2. L'educació ha de tendir al ple desenvolupament de la personalitat humana i al reforçament del respecte dels Drets Humans i de les llibertats fonamentals. Ha d'afavorir la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i tots els grups socials o religiosos, i la difusió de les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau.

3. El pare i la mare tenen, amb prioritat, dret a escollir la classe d'educació de llurs fills.

»Article 25 (general)

1. Tota persona té dret a un nivell de vida que asseguri la seva salut, el seu benestar i els de la seva família, especialment quant a alimentació, a vestit, a habitatge, a atenció mèdica i als necessaris serveis socials; tota persona té dret a la seguretat en cas de desocupació, malaltia, invalidesa, viduïtat, vellesa o en d'altres casos de pèrdua dels mitjans de subsistència a causa de circumstàncies independents de la seva voluntat.

2. La maternitat i la infantesa tenen dret a una ajuda i a una assistència especials. Tot infant nascut en el matrimoni o fora d'ell frueix d'igual protecció social.»

Fem d'advocats i advocades!

Anualment la [Fundación Secretariado Gitano](#) publica l'Informe anual sobre discriminació i població gitana, en què es recullen casos de discriminació que durant l'any han patit persones gitanes en diferents àmbits. Us proposem que en la propera activitat trebal·leu com a advocats i advocades. La vostra funció consisteix a defensar les persones, els grups, etc., en base a la Declaració Universal dels Drets Humans.

Per realitzar aquesta activitat heu de formar petits gabinets d'advocats i advocades d'unes tres persones aproximadament. A continuació heu d'escollir tres casos, llegir-los i, mirant l'articulat de la Declaració Universal dels Drets Humans, dir quin és el dret que creieu que s'està violant en cada situació. Un cop fet això, cada grup ha d'exposar a la resta de companys i companyes un dels casos treballats, especificant quin és el dret o els drets que s'estan vulnerant i aportant arguments per defensar les persones que pateixen el greuge.

De forma paral·lela, us proposem que si coneixeu algun cas recent que hagi sortit als mitjans de comunicació (premsa, televisió, Internet, etc.) també el trebal·leu i l'exposeu davant el grup.

1. Torrox (Màlaga), febrer: Discriminació directa

«Alrededor de cien vecinos del pueblo de Torrox se manifiestan para impedir el presunto realojo de unas familias gitanas, desalojadas de un edificio de la localidad en estado de ruina. El realojo era, sin embargo, un rumor que los responsables municipales se apresuraron a desmentir, para evitar mayores conflictos vecinales.»

2. Soto del Barco (Astúries), maig: Discriminació indirecta

«Seis familias gitanas residen desde hace varios años en un poblado chabolista sin las mínimas condiciones higiénico-sanitarias. En el año 2002 el Ayuntamiento promete un proyecto de construcción de viviendas para alojar a estas familias, que no llega a formalizarse por presiones vecinales. En 2004 se informa a la FSG de que va a iniciarse la construcción, aunque finalmente se asignan las viviendas sólo a las quienes puedan acreditar una serie de requisitos que no cumplen ninguna de las familias del poblado chabolista.»

3. Falces (Navarra), març; Discriminació directa

«La FSG adquiere una vivienda de integración social para alquilarla a una familia gitana que reside en la localidad en situación precaria. Al llegar al inmueble para instalarse, la familia y algunos trabajadores de la FSG encuentran al Alcalde y numerosos vecinos increpándoles y amenazándoles para que no ocupen la vivienda. Esa misma tarde, la FSG intenta tranquilizar los ánimos y facilitar el acceso de la familia al inmueble de su propiedad, pero encuentra la puerta bloqueada y a los vecinos y el Alcalde increpándolos nuevamente. La FSG emprende acciones legales que no se resuelven a su favor en primera instancia, por lo que se presenta un recurso pendiente todavía de resolución.»

4. Madrid, gener: Discriminació directa

«El Ayuntamiento de Madrid ordena el derribo de dos Iglesias Evangélicas de fieles gitanos, en su mayoría, sin respetar el procedimiento establecido para retirar el carácter de culto a los templos, y a pesar de que la sentencia que aprobaba dicho derribo había sido recurrida y no era, por tanto, firme.»

5. Barcelona, febrer: Discriminació directa

«El Ayuntamiento precinta una Iglesia Evangélica Gitana abierta veinte días atrás. El pastor de la Iglesia alega motivaciones racistas en la medida, asegurando que los vecinos han manifestado que no quieren gitanos en la zona. Aunque el portavoz municipal asegura que el local ha sido cerrado por incumplimiento de varias ordenanzas municipales, el pastor niega la mayoría de las irregularidades denunciadas.»

6. València, gener: Discriminació directa

«Una empresa de jardinería solicita un trabajador con experiencia en el manejo de máquinas cortacésped. La FSG envía un candidato con el que la empresa se muestra inicialmente conforme, aunque comenta “que es morenote”, y que los gitanos “tienen fama”. A pesar de la recomendación de la FSG, el usuario no es contratado.»

7. Osca, febrer: Discriminació directa

«La FSG se pone en contacto con una empresa de trabajo temporal para informarse sobre las condiciones de una oferta de empleo y apoyar en el proceso de selección a una usuaria interesada en el mismo. La ETT informa de que ni ella, ni la empresa a la que ofrecen sus servicios, una fábrica de magdalenas, están dispuestas a contratar gitanos, debido a una mala experiencia previa con otros trabajadores de esta etnia.»

8. Jerez (Cadis), novembre: Assetjament

«Una joven comienza a trabajar como camarera en un restaurante donde todo transcurre con normalidad hasta que, unos días después, se reincorpora el dueño, que había estado enfermo. Cuando confirma la pertenencia étnica de la trabajadora, el empresario realiza numerosos comentarios despectivos y racistas, sometiéndola a un trato degradante y continuas humillaciones que motivan su renuncia voluntaria.»

9. Palència, maig: Discriminació directa

«Una joven gitana realiza una entrevista de trabajo tras la cual le proponen la realización de una prueba como limpiadora-cocinera. Sin embargo, antes de concluir la entrevista, la Directora se fija en sus apellidos, le pregunta si es gitana y, ante su respuesta afirmativa, le comenta que tiene que consultarlo con sus superiores. Cuando la joven contacta con la empresa al día siguiente, le comunican que no van a realizarle la prueba porque quieren buscar otro perfil.»

10. Vallecas (Madrid), maig: Discriminació directa

«En el curso escolar 03/04 se incorpora a un colegio concertado de Vallecas una nueva directora. Desde ese momento, un alumno gitano comienza a tener problemas, y se ordena su traslado a un espacio independiente en el que se encuentra aislado porque, según la Directora, no aprende. Se le acusa, asimismo, de un robo que no ha cometido, como se comprueba con posterioridad. El equipo directivo solicita continuamente su traslado a otro centro en el que dispongan de un programa de educación compensatoria.»

11. Hellín (Albacete), octubre: Discriminació directa

«Dos alumnos gitanos reciben una notificación de expulsión temporal y, un tercero, definitiva, por una serie de faltas cometidas en el colegio. El Director se reúne con las familias y un mediador de la FSG para exponer su postura, no compartida por otros profesionales del centro. Aunque se acuerda la celebración de una nueva reunión con el Jefe de Estudios, las familias reciben una nueva notificación de expulsión, así como la comunicación de que los hechos se pondrán en conocimiento de la policía. Finalmente, los alumnos son expulsados treinta días, por lo que deciden no regresar al centro, donde se sienten discriminados. La FSG continúa con sus labores de mediación, y consigue que la Dirección flexibilice su postura, así como la reincorporación de los alumnos.»

7.4 Descripció de l'activitat: Què és el Porrajmos?

📌 Objectius

- Conèixer el fet històric del Porrajmos (l'Holocaust gitano) i les seves conseqüències.
- Reflexionar sobre la barbàrie comesa i sobre el fet que el silenci envers aquest fet perpetua la injustícia contra el poble gitano.
- Sensibilitzar-se respecte a la seva història promovent solidaritat amb el poble gitano.

🕒 Recomanada per a

- Llengua.
- Ciències socials.
- Educació en el lleure.

📅 Edat

14-18 anys.

⏱ Durada

Aproximadament 2 hores.

🔄 Dinàmica

1. Introducció: Aquest tema es treballa a partir de l'article que s'esmenta més endavant. Abans, però, es fa una breu introducció oral al grup sobre què és el Porrajmos i quines conseqüències ha tingut.

2. Lectura de l'article: Es reparteix l'article «Reconocimiento del Porrajmos Romaní a través de la compensación del Holocausto» als nois i noies perquè el llegeixin a casa.

3. Comentari del text: Cada persona ha de respondre les preguntes plantejades sobre l'article:

- ❁ Què és el Porrajmos? Què va passar La Nit dels Gitanos?
- ❁ S'ha reconegut el poble gitano com a víctima del nazisme? Per què?
- ❁ Quins aspectes t'han cridat més l'atenció? Per què?

4. **Posada en comú:** En grup gran es posen en comú les respostes que s'han contestat individualment, amb la moderació de la persona responsable de l'activitat.

Recursos

- Fitxa tècnica: Introducció al Porrajmos.
- Mendiola, A.M. «Reconocimiento del Porrajmos Romaní a través de la compensación del Holocausto». Gitanos, pensamiento y cultura, núm. 14, abril del 2002. Disponible a: www.gitanos.org/revista_gitanos/14/index.html (consultada el 21 de juliol de 2010).

Orientacions

- Un aspecte clau sobre el qual es pot reflexionar amb el grup és la importància de visibilitzar l'horror de l'Holocaust i la injustícia de la seva invisibilitat pels efectes que ha tingut en el poble gitano.
- Un altre aspecte a considerar és la solidaritat entre les persones. Es pot recórrer a l'exemple de l'autor jueu de l'article que defensa la necessitat que també es reconegui el poble rom com a víctima de l'horror nazi.
- A través de la realització de l'activitat es poden treballar aspectes de la història europea o vincular-los amb la realitat actual, com per exemple amb atacs racistes que s'estiguin produint en aquell moment.
- L'activitat dona l'oportunitat de treballar els mecanismes, tant en l'àmbit institucional com social, per respondre davant les injustícies i la barbàrie de les guerres (les institucions com l'ONU o les manifestacions contra la guerra).
- A l'hora d'introduir el Porrajmos es poden treballar aspectes sobre la llengua de procedència d'aquest terme, el romanès. Per tant, es pot vincular amb les activitats que treballen la llengua, com la 1.4.
- L'activitat es pot incloure en el treball dels valors entre grups i tractar els efectes positius que té el desenvolupament de valors com la solidaritat en les nostres relacions.

↕ Alternatives i suggeriments

- Vincular l'activitat al videofòrum que es proposa a la 7.6 I els violins van deixar de sonar per aprofundir en la temàtica de l'Holocaust gitano.
 - Buscar a través d'Internet informació sobre aquest fet històric, i després posar en comú el que s'ha trobat.
-

i Informació

- Roma and Sinti: Under-Studied Victims of Nazism. United States Holocaust Memorial Museum; Center for Advanced Holocaust Studies, 2002. Disponible a: www.ushmm.org/research/center/symposia/symposium/2000-09-21/ (consultada el 21 de juliol de 2010).
 - International Organization for Migration: www.iom.int (consultat el 21 de juliol de 2010).
 - MENDIOLA, A. M. «Reconocimiento del Porrajmos Romaní a través de la compensación del Holocausto». Gitanos, pensamiento y cultura, núm. 14, abril del 2002. Disponible a: www.gitanos.org/revista_gitanos/14/index.html (consultat el 21 de juliol de 2010).
-

amaro

El poble gitano a Catalunya

Introducció al Porrajmos

La història del Porrajmos («Holocaust gitano») s'ha explicat i investigat molt poc, per això costa de creure que pràcticament s'eliminassin més de mig milió de persones gitanes. El desconeixement d'aquesta situació també ha anat acompanyat de la negació per part de les autoritats corresponents de la compensació que es va prometre oferir a totes les víctimes de l'Holocaust nazi. Aquests fets, d'una banda el poc coneixement existent, i de l'altra els obstacles que les persones gitanes estan tenint per rebre la compensació que els pertoca, ens han de fer pensar en molts temes que cal tractar.

El poble gitano és i ha estat un poble exclòs entre els exclosos. Així ho demostren fets com l'exclusió que ha patit a l'hora de rebre les indemnitzacions que se li devia pel patiment de l'Holocaust nazi. L'Ana Maria Dolores Mendiola, una gitana advocada graduada amb el títol de Juris Doctor a la Facultat de Dret de la Universitat de Chapman (Califòrnia, EUA), ha escrit un article sobre l'oblit i la poca consideració que ha sofert el poble gitano a l'hora de rebre els fons de restitució que havien de rebre totes les víctimes de l'Holocaust nazi. A continuació es reparteix l'article perquè cadascú el llegeixi i es comenta individualment i col·lectivament.

Conservar i recuperar la memòria històrica pel que fa al poble gitano és una manera de lluitar contra l'oblit. Val a dir que hi ha poques recerques i pocs estudis científics que ens permetin conèixer a bastament la història de la comunitat gitana. Ara bé, també és important dir que la feina feta ha estat molt útil i que ens apropa a un coneixement que hem de fer saber per tal que la memòria històrica sigui compartida.

En total, les tres quartes parts dels *romà* que residien a Alemanya l'any 1933 havien estat assassinats l'any 1945; la meitat de la població que vivia a Àustria va ser destruïda, i a Estònia, Holanda, Lituània i Luxemburg, com a Croàcia, pràcticament la totalitat de la població va ser aniquilada.

web.fsgg.org/14dossart.htm#_ftn11

Què és el Porrajmos?

El Camp III C, conegut com a Camp gitano, situat dins del camp Jasenovac, a Croàcia.

Treball individual

1. Llegeix l'article d'Ana Maria Dolores Mendiola «Reconocimiento del Porrajmos Romaní a través de la compensación del Holocausto» (Gitanos, núm. 14, abril 2002).
2. Respon les preguntes següents:
 - ❁ Què és el Porrajmos? Què va passar La Nit dels Gitanos?
 - ❁ S'ha reconegut el poble gitano com a víctima del nazisme? Per què?
 - ❁ Quins aspectes t'han cridat més l'atenció? Per què?

Treball en grup

3. Debat: Comenteu en gran grup les vostres respostes.

7.5 Descripció de l'activitat: *I els violins van deixar de sonar*

↳ Objectius

- Conèixer l'Holocaust del poble gitano a través d'aquesta pel·lícula.
- Reflexionar sobre les conseqüències del silenci sobre aquest fet històric.

🕒 Recomanada per a

- Història.
- Ciències socials.
- Educació en el lleure.

↕ Edat

14-18 anys.

↔ Durada

Aproximadament 3 hores.

🔄 Dinàmica

1. Introducció: Abans de veure el DVD es realitza una explicació en què s'introdueix l'Holocaust gitano. Per introduir aquest tema es pot utilitzar la informació de l'activitat 7.4 Què és el Porrajmos?, que està dedicada específicament a l'Holocaust.

2. Projecció del DVD: En gran grup es veu el DVD de la pel·lícula / els violins van deixar de sonar.

3. Reflexió en gran grup: Un cop vista la pel·lícula, la persona responsable modera el debat, en què els participants intervenen donant el seu punt de vista sobre el que acaben de veure a partir d'algunes preguntes com:

- ⚙ Coneixíeu algunes de les coses que es relaten a la pel·lícula?
- ⚙ Què en sabíeu, de l'Holocaust?
- ⚙ Per què pensem que no es coneix tant la situació que van patir els gitanos i les gitanes durant l'Holocaust?
- ⚙ Com es poden donar a conèixer aquests fets?

4. Difusió de l'Holocaust que va patir el poble gitano: Després d'haver posat en comú els coneixements que aporta la pel·lícula, es reflexiona sobre el paper dels mitjans de comunicació en la difusió de l'Holocaust i sobre la necessitat que professionals com els periodistes o els directors de cinema s'impliquin per trencar aquest silenci. A continuació els nois i noies transmeten el que han après sobre el que va viure el poble gitano durant l'Holocaust a altres nois i noies de la seva edat a través de dos mitjans de comunicació:

- ✿ Diari: individualment els nois i noies redacten una columna breu on relatin els fets de l'Holocaust.
- ✿ Cinema: en gran grup es pensa un fil conductor per a una pel·lícula que expliqui l'Holocaust. Després, amb l'ajut de la persona educadora, es divideix la història en episodis i es formen petits grups perquè elaborin el guió cinematogràfic de cada un.

Recursos

- Fitxa tècnica: I els violins van deixar de sonar.
- Fitxa: I els violins van deixar de sonar.

Orientacions

- Un aspecte clau sobre el qual es pot reflexionar amb el grup és la importància de visibilitzar l'horror de l'Holocaust i la Injustícia de la seva invisibilitat pels efectes que ha tingut en les persones gitanes.
 - Segons el grup d'edat amb què s'estigui treballant i la seva dinàmica, es pot allargar o escurçar el temps de debat.
 - Explicar, juntament amb l'activitat, el període de la història europea a què fa referència.
 - Treballar els aspectes estilístics de la redacció periodística i del llenguatge audiovisual.
-

↕ Alternatives i suggeriments

- Promoure la cerca de més informació sobre l'Holocaust gitano i/o relacionar aquesta activitat amb la 7.4. Què és el Porrajmos?
 - Vincular l'activitat a la reflexió conjunta sobre valors humans com la justícia, entre d'altres que es creguin convenients.
-

ⓘ Informació

- Activitat 7.4 Què és el Porrajmos?
 - Mendiola, A. M. «Reconocimiento del Porrajmos Romaní a través de la compensación del Holocausto.» Gitanos, pensamiento y cultura, núm. 14, abril del 2002. Disponible a: www.gitanos.org/revista_gitanos/14/index.html (consultat el 21 de juliol de 2010).
-

amaro

El poble gitano a Catalunya

I els violins van deixar de sonar

Títol original: And the Violins Stopped Playing

Any: 1988

Duració: 119 minuts

País: Estats Units - Polònia. Director: Alexander Ramati

Gènere: Drama

Actors i actrius:

- ✿ Dymitr: Horst Buchholz
- ✿ Zoya: Maya Ramati
- ✿ Wala Mirga: Didi Ramati
- ✿ Shero Rom: Zitto Kazann

Aquesta pel·lícula està basada en una història real protagonitzada per un grup de supervivents gitanos a la Polònia ocupada de la Segona Guerra Mundial. Explica el coratge i la fortalesa de tot un grup. Els jueus no van ser les úniques víctimes del Holocaust nazi; més de mig milió de gitanos van ser assassinats o víctimes dels camps de concentració. Dymitr, un violinista gitano polonès, ha de deixar la seva família en una situació desesperada per la llibertat. Però aviat es troba atrapat pels nazis, que el porten a un dels símbols de l'Holocaust: Auschwitz, el camp de la mort. Sota el control de Josef Mengele, el metge nazi més notori, Dymitr es troba sense ajuda, impotent, veient com fan experiments horribles amb persones gitanes, observant les seves morts lentes. Es tracta d'una de les pitjors barbàries, tragèdies i atrocitats comeses l'últim segle. Un Holocaust oblidat i, encara pitjor, que va ocórrer realment.

Treball en gran grup

1. Mireu la pel·lícula *I els violins van deixar de sonar*.

2. Reflexioneu sobre les preguntes següents i d'altres que proposeu:

- ✿ Coneixíeu algunes de les coses que es relaten a la pel·lícula?
- ✿ Què sabíeu de l'Holocaust?
- ✿ Per què penseu que no es coneix tant la situació que van patir els gitans i gitanes durant l'Holocaust?
- ✿ Com podeu donar a conèixer aquests fets?

3. Expliquem l'Holocaust que va patir el poble gitano: Avui en dia hi ha diversos mitjans que ens poden ajudar a donar a conèixer els fets que succeeixen arreu del món. Us proposem que, a través del diari i el cinema, expliqueu a altres nois i noies de la vostra edat l'Holocaust del poble gitano:

- ✿ Tenint com a referència l'argument de la pel·lícula *I els violins van deixar de sonar*, penseu entre tota la classe un curt amb el qual pugueu explicar a altres nois i noies de la vostra edat l'Holocaust que va patir el poble gitano. Heu de pensar la introducció, el nus i el desenllaç de la història. Després dividiu la pel·lícula en episodis, formeu petits grups i que cadascun elabori el guió d'un dels episodis.
- ✿ Feu de redactors d'un diari: elaboreu una petita columna de diari en la qual expliqueu i doneu a conèixer a altres noies i nois de la vostra edat els fets que van succeir durant l'Holocaust.

7.6 Descripció de l'activitat: *El geperut de Notre Dame*

📌 Objectius

- Reflexionar entorn de la intransigència envers la diferència que expressa la pel·lícula i les injustícies que se'n deriven.
- Diferenciar el tipus de relacions entre els personatges que hi ha a la pel·lícula: solidàries i/o de poder.
- Aprofundir en el benefici social que aporta el respecte a les diferències i el tracte igualitari de tots els col·lectius.

🕒 Recomanat per a

- Ciències socials.
- Orientació i tutoria.
- Educació en el lleure.
- Història de l'art.

📅 Edat

12-14 anys.

⏱ Durada

Aproximadament 2:30 h.

🔄 Dinàmica

1. Introducció: Abans de veure el DVD es fa una introducció sobre els estereotips que es generen en el si de les societats sobre les persones que es diferencien de la majoria. En aquest sentit, es pot reflexionar sobre el fet que aquest sentiment ha estat la llavor de tragèdies humanes com l'Holocaust. També es pot donar peu a la reflexió sobre les actituds dels personatges per després compartir les diferents opinions al debat.

2. Projectió del DVD: En gran grup es veu el DVD de la pel·lícula *El geperut de Notre Dame*.

3. Fòrum: Després de veure la pel·lícula la persona responsable modera el debat, en què els nois i noies intervenen donant el seu punt de vista sobre el que acaben de veure a partir de les qüestions següents:

- ❁ Com són tractats l'Esmeralda i en Quasimodo? Per què creieu que se'ls tracta així?
- ❁ Sabem que hi ha persones que també pateixin aquest tipus de discriminació? Com els tracta la nostra societat?

- ✿ Com descriuríeu l'actitud d'en Frollo? Hi ha persones com en Frollo a la nostra societat?
- ✿ Com és la relació entre l'Esmeralda i en Quasimodo? I entre en Frollo i l'Esmeralda-Quasimodo?
- ✿ Altres idees que hagin sorgit arran de la pel·lícula,

🔗 Recursos

📄 Fitxa: El geperut de Notre Dame

↑↑ Orientacions

- Un aspecte clau de l'activitat és la reflexió sobre la injustícia de les discriminacions que sofreix tant la població gitana com les persones amb discapacitats físiques o psíquiques (Esmeralda-cultura diferent-gitana i Quasimodo-aspecte físic diferent).
 - Un altre valor a destacar és la solidaritat que es crea entre els personatges i el fet que aquesta els ajuda a resoldre les dificultats conjuntament i a unir-se per millorar la seva vida (Esmeralda-Quasimodo).
-

↓↑ Alternatives i suggeriments

- Vincular la pel·lícula als continguts de les àrees d'art (art gòtic) o d'història (edat mitjana), sempre posant èmfasi en la identificació de la discriminació dels personatges amb una arrel històrica.
 - Llegir alguns fragments de la novel·la original de Víctor Hugo per iniciar el debat.
 - Seleccionar algun fragment del llibre per llegir a l'aula i fer una tertúlia amb l'objectiu de comparar els aspectes principals que surten a la pel·lícula i al llibre, destacant el tractament que es fa de la discriminació envers els personatges a un recurs i l'altre.
 - Realitzar les activitats proposades a la guia didàctica El geperut de Notre Dame, realitzada pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.
-

📘 Informació

- Activitat 7.4 Què és el Porrajmos?
 - Maquinay, A. El geperut de Notre Dame. Guia Didàctica. Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament. Disponible a: www.xtec.es/audiovisuals/guiespdfs/geperut.pdf (consultada el 21 de juliol de 2010).
-

El geperut de Notre Dame

Títol original: The Hunchback of Notre Dame

Any: 1996

Duració: 90 minuts

País: Estats Units

Directors: Gary Trousdale i Kirk Wise

Producció: Don Hahn i Roy Conli per a Walt Disney Pictures

Gènere: Dibuixos animats. Infantil

Personatges: Dibuixos animats amb el doblatge d'actors i actrius corn:

- ✿ Quasimodo: Tom Hulce
- ✿ Esmeralda: Demi Moore
- ✿ Jutge Claude Frollo: Tony Jay
- ✿ Capità Febus: Kevin Kline
- ✿ Clopin: Paul Kandel
- ✿ Hugo: Jason Alexander
- ✿ Victor: Charles Kimbrough
- ✿ Laverne: Mary Wicks
- ✿ L'arxidiaca: David Ogden Stiers

En plena edat mitjana i a la ciutat de París és on té lloc la història de la pel·lícula El geperut de Notre Dame. En Quasimodo passa la vida dins de la Catedral de Notre Dame, acollit pel jutge Frollo i amb la companyia de tres simpàtiques gàrgoles de pedra: en Víctor, l'Hugo i la Laverne. El personatge viu amagat de la resta de persones de la ciutat a causa de la forta exclusió que ha patit durant tota la vida, ja que és diferent de les altres persones perquè pateix una malformació física. Li va passant la vida mentre observa les persones que caminen per davant la Catedral de Notre Dame, fins que s'atreveix a sortir i coneix l'Esmeralda, una noia bellíssima que també pateix el rebuig de la societat de París per pertànyer a una comunitat específica: la gitana. A partir d'aquest moment s'estableix una relació de convivència, atracció i solidaritat entre els personatges que els porta a viure tota una sèrie d'aventures.

Treball en grup

1. Mireu la pel·lícula El geperut de Notre Dame.
2. Reflexioneu sobre les preguntes següents i d'altres que proposeu:
 - ✿ Com són tractats l'Esmeralda i en Quasimodo? Per què creieu que se'ls tracta així?
 - ✿ Coneixeu persones que també pateixin aquest tipus de discriminació? Com els tracta la nostra societat?
 - ✿ Com descriuríeu l'actitud d'en Frollo? Hi ha Frollos a la nostra societat?
 - ✿ Com és la relació entre l'Esmeralda i en Quasimodo? I entre en Frollo i l'Esmeralda-Quasimodo?

